

Література

- Апресян Ю. Д. Коннотация как часть прагматики слова. *Избранные труды. Интегральное описание языка и системная лексикография*. М. : Школа «Языки русской культуры», 1995. С. 156-177.
- Бабенко Л. Г. Лексикографическая параметризация ментальной сущности концепта. *Вопросы когнитивной лингвистики*, 2011. № 3. С. 5-12.
- Болотнова Н. С. Об основных тенденциях развития стилистики и статусе когнитивной стилистики. *Вопросы когнитивной лингвистики*, 2012. № 3. С. 5-12.
- Джусупов Н. М. Когнитивная стилистика: современное состояние и актуальные вопросы исследования. *Вопросы когнитивной лингвистики*, 2011. № 3. С. 65-76.
- Лузина Л. Г. Основные направления развития современной стилистики. *Лингвистические исследования в конце XX в. : сб. обзоров*. М.: ИНИОН РАН, 2000. С. 205–214.
- Маслова В. А. Когнитивная стилистика как синтез научных знаний. *Наука - образованию, производству, экономике : материалы XX (67) регион. науч.-практ. конференции преподавателей, науч. сотрудников и аспирантов*. Витебск : ВГУ им. П. М. Машерова, 2015. Т. 1. С. 135-137.
- Молчанова Г. Г. Когнитивная стилистика и стилистическая типология. *Вестник МГУ. Сер. 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация*, 2001. № 3. С. 60-71.
- Никитин М. В. Развернутые тезисы о концептах. *Вопросы когнитивной лингвистики*, 2004. № 1. С. 53-64.
- Орлова О. В. Когнитивно-стилистический анализ текстовых концептов в контексте современных лингвоконцептологических исследований. *Вестник Томск. гос. ун-та*, 2009. № 326. С. 34-37.
- Пацора И. В. О некоторых проблемах когнитивной стилистики. *Университетские чтения ПГЛУ*. Пятигорск : 2013.
- Le Petit Larousse Illustré*. P. : Larousse, 1968. 1789 p.
- Le Petit Larousse Illustré*. P. : Larousse, 2016. 1812 p.

(Матеріал надійшов до редакції 5.10.18. Прийнято до друку 21.10.18)

УДК: 81-13:81'23:81'272:81'373.612.2

DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135/2018-74-06>

ДОБРОВОЛЬСЬКА М. Б.

(Запорізький національний університет)

КАТЕГОРІЯ ОЦІНКИ ЯК ПРЕДМЕТ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Стаття присвячена аналізу оцінки як лінгвістичної категорії. В статті подані сучасні дефініції щодо інтерпретації категорії оцінки. У сучасній лінгвістиці оцінку розглядають як засіб вираження інформації про об'єкт, про цінність певних предметів та явищ з точки зору їх узгодження з певними інтересами, вимогами, уподобаннями мовця, спосіб відображення його ціннісного ставлення. Оцінка виражає об'єктивно-суб'єктивний характер, а значить реалізує суб'єктивні уявлення про об'єктивний світ чи події та залежить від автора мовлення, його уявлень про цінність об'єкта, соціальні норми, смаки, інтереси, відчуття та ін.

Мовна оцінка має свою структуру, головними елементами якої є суб'єкт, яким виступає людина чи соціум, об'єкт, тобто особа, предмет чи явище об'єктивної дійсності та оцінний предикат (власне оцінка). До другорядних елементів відносять підґрунтя оцінки, оцінну шкалу та оцінний стереотип.

У статті з'ясовано параметри оцінки, її риси та сутнісні характеристики, які свідчать про те, що оцінка є наслідком осмислення та відображення дійсності через призму її сприйняття людиною. Оцінка має широке лінгвістичне наповнення, тому реалізується за допомогою різноманітних мовних засобів.

Велику кількість та багатогранність підходів до вивчення та трактування лінгвістичної категорії оцінки зумовлюють певні ознаки, що стали основою типологічних класифікацій оцінки. Оцінки класифікують на абсолютні та порівняльні, раціональні та емоційні, а також в залежності від взаємин суб'єкта та об'єкта оцінки.

Категорія оцінки, проявляючись на всіх рівнях мови, дає підстави стверджувати, що оцінка як категорія має власний когнітивно-дискурсивний потенціал. При цьому когнітивно-дискурсивний потенціал оцінки трактується як арсенал засобів її реалізації, який достатньо різноманітний: від лексичних до дискурсивних. Форми вираження оцінки різні в просторі і часі, вони варіюються від експліцитних до імпліцитних.

Ключові слова: категорія оцінки, структура оцінки, критерії класифікації, раціональна оцінка, емоційна оцінка, метафора

Dobrovolska M. B. The category of evaluation as a subject of linguistic research. The article is devoted to the analysis of the evaluation as a linguistic category. The article presents modern definitions concerning the interpretation of the evaluation category. In modern linguistics, evaluation is viewed as a means of expressing information about an object, the value of certain objects and events in terms of their agreement with certain interests, requirements, preferences of the speaker, and a way of representation its value relation. The evaluation is objective-subjective, and therefore it realizes subjective conceptions about the objective world or events and depends on the author of the speech, his ideas about the value of the object, social norms, tastes, interests, feelings, etc. Language evaluation has its own structure, the main elements of which is the subject, which acts as a person or socium, an object, that is a person, object or event of objective reality, and an estimated predicate (own estimation). The secondary elements include the basis of the evaluation, the evaluation scale and the evaluated stereotype.

The article analyzed the parameters of the evaluation, its features and the essential characteristics, which mean that the evaluation is a consequence of comprehension and reflection of reality through the prism of its perception by man. The evaluation has a wide linguistic content; therefore, it is implemented through a variety of linguistic means.

A large number and many-sidedness of approaches to the study and interpretation of the linguistic category of evaluation give rise to certain features that have become the basis of the typological classifications of the evaluation. Evaluations are classified into absolute and comparative, rational and emotional, as well as depending on the relationship between the subject and the object of evaluation.

The category of evaluation, appearing at all levels of the language, gives grounds to affirm that the evaluation as a category has its own cognitive-discursive potential. At the same time, the cognitive-discursive potential of evaluation is explained as an arsenal of means for its realization, which is quite diverse: from lexical to discourse. Expression forms of evaluation are different in space and time; they range from explicit to implicit.

Key words: category of evaluation, evaluation structure, classification criteria, rational evaluation, emotional evaluation, metaphor

В процесі своєї життєдіяльності людина надає оцінку предметам та явищам світу, що її оточує, сприймає різні життєві події крізь систему власних або загальноприйнятих цінностей, певних законів та норм. Оцінює перебіг певних подій, поведінку та вчинки людей. Можна констатувати, що оцінка необхідна людині для всебічної взаємодії з суспільством та оточуючим світом.

Категорія оцінки грає ключову роль у розвитку процесу комунікації, оцінка проявляється в мовотворчій діяльності людини та містить в собі антропоцентричний характер, вивчення якого в останні десятиліття набуває великого значення [Заграевская 2006, с. 4]. Численна кількість наукових праць як з лінгвістики, так і з філософії, логіки, психології, акмеології охоплюють поняття «оцінки», оскільки вона проявляє семантично полярну пару предикатів «добре/погано», які експлікуються на всіх мовних рівнях цінності об'єкта для людини. У зв'язку з цим доцільним буде комплексне вивчення категорії «оцінка» [Дейна 2014, с. 20]. Становлення оцінки як категорії відбувалось впродовж тривалого часу: спочатку її розглядали як поняття, згодом вона стала категорією, спочатку філософії, а потім – логіки, психології, етнології і, нарешті мовознавства.

З давніх часів предметом вивченням категорії оцінки займалися такі філософи як Арістотель, Платон, Т. Гоббс, Дж. Локк, Д. Юм, Б. Спіноза, І. Кант, І. Бентам, Дж. Міль, Г. Сиджуїк, Дж. Мур, Р. Хеар, Ч. Стівенсон та ін. Лінгвістичний аспект дослідження категорії оцінки розглядали такі вітчизняні та зарубіжні науковці як Н. Д. Арутюнова, О. М. Вольф, В. М. Теля, О. А. Івін, Т. А. Космеда, Г. І. Приходько, І. В. Онищенко, О. М. Островська та ін..

Незважаючи на значну кількість праць, присвячених вивченню різноманітних аспектів категорії оцінки та засобів її вираження в мові, усе ще залишається чимало моментів, висвітлених недостатньо або не висвітлених узагалі, саме тому тематика статті є **актуальною**.

Отже **метою** цієї статті є дослідити розвиток оцінки як категорії лінгвістики, визначити її особливості, ознаки, охарактеризувати її параметри, сутнісні характеристики та структуру.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- розглянути трактування категорії оцінки з точки зору різних науковців;
- охарактеризувати параметри, типологію та структуру оцінки;
- опрацювати найпоширеніші класифікації оцінок.

Об'єктом дослідження виступає оцінка як мовна категорія, а **предметом** аналізу являються особливості оцінки, її ознаки, параметри, сутнісні характеристики та структура.

На даний час існує багато підходів до інтерпретації поняття «оцінка». Н. Д. Арутюнова наголошує, що оцінка – це висловлювання про цінність об'єкта, тобто його корисність, здатність задовольняти потреби [Арутюнова 1988, с. 58]. Т. А. Космеда вважає, що оцінка – це така думка про предмет, яка виражає його характеристику з огляду на категорії цінності, а цінність – це будь-який предмет певного зацікавлення, бажання, прагнення тощо. Поняття цінності всеохопне: людина оцінює все, що було, є, буде, може бути і могло би бути [Космеда 2001, с. 7].

З точки зору семантики, оцінка – це категорія, що об'єднує всі засоби, які має сучасна мова у своєму розпорядженні для категоризації й позначення розмаїття оцінних значень, що

мотивовані зв'язками між мовцем і дійсністю [Космеда 2000, с. 305]. В. В. Леснова під оцінкою в мові розуміє семантичну властивість мовних одиниць, що полягає у вираженні позитивного або негативного ставлення суб'єкта до позамовного явища. У категорії оцінки відображено широку сферу взаємодії людини з довколишнім світом, яка здобуває свою модальну характеристику через призму інформованості людини у світі за допомогою конкретних вербальних актів у вигляді конкретних суджень оцінного характеру про цей світ [Леснова 2012, с. 139].

І. В. Онищенко вважає, що оцінка як лінгвістична категорія – це сукупність різнорівневих мовних одиниць з оцінним значенням, які виражають позитивне чи негативне ставлення мовця до змісту повідомлення, спрямоване на реалізацію певного комунікативно-прагматичного завдання [Онищенко 2004, с. 17]. Породження оцінного висловлювання зумовлене тим, що в процесі комунікації в людини з'являється потреба висловити своє ставлення до дійсності, яке є водночас оцінним і прагматичним.

Проаналізувавши наведені визначення оцінки, можна зробити висновок, що оцінка – це те, як людина сприймає оточуючий світ, події та людей в процесі комунікації, використовуючи при цьому свої власні погляди, відчуття, стереотипи та світосприйняття.

Як і кожна мовна категорія, оцінка має свої параметри, сутнісні характеристики:

- а) універсальність,
- б) інваріантність,
- в) диференційованість,
- г) здатність формувати діади та тріади в системі мови,
- д) лабільність,
- е) динамічність,
- є) креативність [Приходько 2014, с. 55].

Крім того, як соціолінгвістичній категорії, оцінці властиві такі риси:

- а) особлива форма ставлення людини до навколишнього середовища;
- б) регуляція поведінкової активності індивіда, соціального суб'єкта;
- в) «схоплювання», синтезування єдності сутності в різномайтті (сигнікативна функція);
- г) демаркація якісно різних атрибутів соціального буття людини (добра і зла, прекрасного і потворного, істини та брехні, тощо);
- д) пошук істинного знання, істини власного існування людини; формулювання ідеалів, норм співіснування в суспільстві;
- е) здійснення інтегруючої функції у соціумі [Брухаль 2013, с. 260].

Перераховані вище параметри свідчать про те, що оцінка є наслідком осмислення і відображення дійсності через призму її сприйняття людиною. Але функція оцінки не зводиться тільки до позитивної або негативної реакції суб'єкта на той чи інший фрагмент об'єктивної реальності. Лінгвістичне наповнення поняття оцінки ширше цього поняття в логіці і філософії [Приходько 2014, с. 56]. Воно має достатню змістовну місткість і реалізується за допомогою різноманітних мовних засобів, позначаючих кваліфікацію в різних аспектах і на різних підставах.

Мовна оцінка характеризується особливою структурою – модальною рамкою, яка нашаровується на висловлювання і не збігається ні з його логіко-семантичною, ні з синтаксичною побудовою, – головними елементами якої є суб'єкт (соціум, частина соціуму, індивід), об'єкт оцінки (особа, предмет чи явище об'єктивної дійсності), оцінний предикат (власне оцінка), другорядними – підгрунтя оцінки (критерій, еквівалент, мотив оцінки), оцінна шкала (градуйоване порівняння зі стандартом), оцінний стереотип (еталон, зразок норми) [Онищенко 2004, с. 5-6]. Складна багатокомпонентна структура оцінки має засадничий характер, бо від неї безпосередньо залежить потенціал засобів реалізації оцінного значення.

Виходячи з вищесказаного можна констатувати, що оцінка має складну та багатокомпонентну структуру, тому науковці пропонують різноманітні за критеріями та

функціями класифікації цієї категорії.

Так, у своїх працях О. М. Вольф розмежує оцінку емоційну та раціональну. Емоційна оцінка розуміється як безпосередня реакція на об'єкт (вигуки, афективні слова, інвективна лексика), раціональна оцінка передбачає оцінне судження (аксіологічні предикати). За семантикою предикатів оцінки та синтаксичною структурою дослідниця протиставляє два предикати – *de dicto* і *de re*. Оцінка *de dicto* виявляється при порівнянні у структурі речення (судження) і виражається, як правило, оцінними прислівниками. Оцінка *de re* характеризує безпосередньо об'єкти й виражається в мові прикметниками та рідше дієсловами [Вольф 2002, с. 13-15]. Розглядаючи оцінну модальність, мовознавці оцінку *de dicto* співвідносять із порівняльною оцінкою, яка передбачає експліцитно виражене в реченні порівняння, оцінці *de re* відповідає абсолютна оцінка, що містить імпліцитне порівняння.

У своїй роботі І. В. Онищенко подає класифікацію оцінки залежно від критерію, що береться за основу: (1) позитивна / негативна / нейтральна; (2) абсолютна / порівняльна; (3) суб'єктивна / об'єктивна; (4) інтелектуально-логічна / емоційна / емоційно-інтелектуальна; (5) сенсорна / сублімована / раціоналістична; (6) оцінка, зумовлена конкретними поняттями / оцінка, зумовлена абстрактними поняттями [Онищенко 2004, с. 6].

Розглянемо класифікацію оцінки, запропоновану С. С. Хидекель та Г. Г. Кошель, які взяли за основу ставлення суб'єкта до об'єкта оцінки й оцінні кваліфікації останнього. Згідно цієї класифікації виділяється три типи оцінки [Хидекель, Кошель 1983, с. 13].

1. Раціональна оцінка, яка орієнтується на логічні судження і визначається на основі властивих денотату характеристик. Шкала раціональної оцінки має вид опозиції «норма»/«не норма» яку можна продемонструвати протиставленнями «доречно»/«недоречно», «правдиво»/«неправдиво», «добре»/«зле» і т. д.

2. Оцінка, орієнтована на емоційне ставлення до предмета оцінки того, хто говорить. Через відсутність конкретного визначення емоцій та їх різнобарв'я емоційно-оцінна шкала має узагальнений вигляд. Основною опозицією шкали є протиставлення «засудження/схвалення», що імплікує трансформовану оцінку «плюс/мінус».

Класифікація емоційної «плюс» оцінки також передбачає виділення таких підтипів:

- 1) пестливість
- 2) пустотливість
- 3) захоплення,
- 4) схвалення, співчуття,
- 5) жартівливість.

Тип емоційної негативної оцінки можна продемонструвати у вигляді наступних оцінок:

- 1) осудлива,
- 2) зневажлива,
- 3) знищувальна,
- 4) презирлива,
- 5) лайлива,
- 6) образлива.

3. Оцінці відводяться різні місця в структурі значення слова: вона може бути складовою денотата або конотації, тобто щодо одних сфер діяльності суб'єкт актуалізує установки логічного сприйняття, щодо інших – чуттєво-образного. Однак, коли судження та переживання знаходяться в органічній єдності, йдеться про раціонально-емоційний тип оцінки.

Беручи за основу класифікації частковооцінних значень взаємодію суб'єкта оцінки з її об'єктом, Н. Д. Арутюнова виділяє: а) сенсорні, б) сублімовані та в) раціоналістичні оцінки, які у свою чергу поділяються на категорії, виражені в мові найчастіше прикметниковими формами. Так, до складу сенсорної групи входять сенсорно-смакові та психологічні оцінки. Сенсорно-смакові (гедоністичні) оцінки – найбільш індивідуалізований

різновид, пов'язаний із фізичними відчуттями та психічним досвідом. Психологічна категорія поділяється на інтелектуальну та емоційну оцінки. Другу групу – сублімовані оцінки – складають естетичні та етичні категорії, що базуються на синтезі сенсорних оцінок та понятті норми. До групи раціоналістичних оцінок належать утилітарні, нормативні й телеологічні [Арутюнова 1988, с. 75]. Ці оцінки пов'язані з практичною діяльністю, повсякденним досвідом людини, з фізичною чи психічною користю, з відповідністю стандартам.

Вивчення різних класифікацій оцінок на основі різних критеріїв дало можливість запропонувати принцип формування функціонально-семантичного поля оцінки, який полягає в урахуванні семантики основи (предиката) оцінки і був покладений в основу класифікації оцінних побудов. Цю класифікацію представлено у вигляді поліцентричної моделі функціонально-семантичного поля оцінки, що містить семантичні сфери, які виражають:

- 1) якісні або кількісні характеристики (мікрополе якісно-кількісної оцінки);
- 2) емоційні стани, почуття (мікрополе емоційної оцінки);
- 3) сенсорні або смакові властивості (мікрополе гедоністичної оцінки);
- 4) особистісні риси характеру (мікрополе особистісної оцінки);
- 5) інтелектуальні особливості (мікрополе інтелектуальної оцінки).

Перераховані характеристики і стани входять у загальне поле оцінки як мікрополя; мовні засоби, що експлікують ці мікрополя, розглядаються на лексичному, синтаксичному і фонологічному рівнях [Тер-Григорьян 2009, с.10-11].

Категорія оцінки, проявляючись на всіх рівнях мови, фокусує різнорівневі засоби свого прояву в мові, що і дає нам підстави говорити про оцінку як категорію, яка має власний когнітивно-дискурсивний потенціал. При цьому когнітивно-дискурсивний попотенціал оцінки ми трактуємо як арсенал засобів її реалізації, який достатньо різноманітний: від лексичних (на рівні мови) до дискурсивних (на рівні мовлення), тобто перехід від функції-потенції до функції-результату входить в процес трансформації мовних одиниць в одиниці мовлення і в його конкретні прояви у висловлюваннях і дискурсах [Заграевская 2006, с. 55]. Форми вираження оцінки різні в просторі і часі, вони варіюються від експліцитних до імпліцитних.

Лексичний склад категорії оцінки включає багатозначні, зазвичай нейтральні слова, проте які отримали оцінне значення при метафоричному чи контекстуальному вживанні. При цьому оцінка з однієї сторони, формується контекстом, а з іншого боку впливає на нього.

Окреме місце серед напрямів вивчення мовної категорії оцінки посідає розробка лінгвоаксіологічних проблем у дослідженнях фразеології. Фразеологічні одиниці мови нагромаджують кваліфікативно-прагматичний ілокутивний заряд, а тому під час аналізу семантичних та прагматичних характеристик обов'язково послуговуються відомостями з лінгвоаксіології й поповнюють результати дослідження феномену категорії оцінки [Дейна 2014, с. 21-22].

Варто зазначити, що у створенні оцінного ефекту також важливу роль відіграє метафора, що виконує не лише інформаційну, але й прагматичну функцію: вона впливає на думки і переконання, викликає певну психологічну і дієву реакцію з боку тих, хто сприймає текст. Як важливий змістоутворювальний чинник тексту метафора надає оцінної, експресивної й емоційної тональності повідомленню, створює в ньому фон, додатковий план, підтекст, що допомагають зрозуміти справжні наміри автора [Федорова 2013, с.119]. Дослідники розділяють оцінку й метафору та вивчають відношення між ними: як оцінні слова функціонують у метафорі та як метафоризація впливає на появу оцінного значення, тобто досліджують відношення «оцінка-метафора» і «метафора-оцінка».

Л. В. Дейна у своєму дослідженні наголошує на необхідності детальної розробки проблеми «граматики оцінки», оскільки в сучасному мовознавстві окреслилася нагальна потреба комплексного опису граматичних засобів вираження оцінних значень з урахуванням їхніх прагматичних характеристик. Появі такого аспекту дослідження категорії оцінки

сприяло функційно-прагматичне спрямування сучасних лінгвістичних розробок, зокрема вивчення функційної специфіки граматичних одиниць [Дейна 2014, с. 22]. Як зауважує В. Д. Шинкарук, дослідження категорії оцінки становить особливий інтерес на сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки, коли проблема співвідношення і взаємодії семантики та прагматики стала однією з центральних.

В оцінці семантичний і прагматичний аспекти неподільні, її функціонування відображає злиття семантики (власного значення мовних одиниць, і речення в цілому) та прагматики (умов реалізації процесу комунікації) [Шинкарук 2016, с. 10]. Поняття «оцінка» стало невід'ємною частиною концептуального апарату сучасної лінгвістики, який свідчить про той факт, що неможливо дослідити мову без звернення до її основного призначення, її носія та користувача – до конкретної мовної одиниці, до людини [Приходько 2014, с. 184]. Категорія оцінки являється універсальною, тому що в картині світу будь-якого суспільства присутні уявлення про хороше та погане.

Висновки. Отож, підводячи підсумки, можна сказати, що існує велика кількість наукових підходів до інтерпретації поняття категорія «оцінки», зважаючи на погляди науковців. Оцінка як мовна категорія має свої особливості, характеристику, структуру та виражається на лексико-семантичному, морфологічному та синтаксичному рівнях мови та являється неодмінною частиною процесу комунікації.

Перспективи подальшого дослідження категорії оцінки визначається теоретичними потребами, а також практичним значенням, адже інтерес науковців до більш детального та поглибленого вивчення оцінки зростає.

Література

- Арутюнова Н. Д. Типы языковых значений : Оценка. Событие. Факт. М. : Наука, 1988. 341 с.
- Брухаль Я. Категорія оцінки як об'єкт лінгвістичних досліджень. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського*. Серія 6 Філологія (мовознавство) : збірник наукових праць. Вінниця ТОВ «Фірма «Планер». 2013. №18. С. 258-262.
- Вольф Е. М. Функциональная семантика оценки. Изд. 2-е, доп. М. : Эдиториал УРСС, 2002. 280 с.
- Дейна Л. В. Огляд тенденцій дослідження лінгвістичної категорії оцінки. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"*. Сер. : Філологія. Мовознавство. 2014. Т. 221, Вип. 209. С. 20-23.
- Заграевская Т. Б. Категория «оценка», ее статус и вербализация в современном английском языке : дис. ...канд.филол.наук : 10.02.04. Пятигорский государственный лингвистический ун-т. Пятигорск, 2006. 298 с.
- Космеда Т. А. Аксиологічні аспекти прагмалінгвістика : формування і розвиток категорії оцінки. Л. : ЛНУ ім. І. Франка, 2000. 350 с.
- Космеда Т. А. Аксиологічні аспекти прагмалінгвістики: засоби вираження категорії оцінки в українській та російській мовах : автореф. дис. ... докт. філол. наук : 10.02.01. Харків, 2001. 34 с.
- Леснова В. В. Засоби вираження лінгвістичної категорії оцінки в українських прислів'ях. *Лінгвістика*. 2012. № 3 (27). Ч. I. С. 138 –146.
- Онищенко І. В. Категорія оцінки та засоби її вираження в публіцистичних та інформаційних текстах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.02.01. Дніпропетровськ, 2004. 19 с.
- Приходько А. И., Гаврилюк Т. А. Место оценки в формировании картины мира. *Держава та регіони*. Серія : Гуманітарні науки. 2014. № 3. С. 52–57.
- Приходько Г. І. Оцінка як об'єкт лінгвістики: перспективи комунікативного аспекту дослідження. *Нова філологія*. 2014. № 66. С. 180–184.
- Тер-Григорьян М. Г. Рівневе вираження оцінки в усному англомовному дискурсі (на матеріалі сучасної англійської мови) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Одеса, 2009. 21 с.
- Федорова Л. Категорія оцінки: до проблеми становлення та вираження в слові (на матеріалі метафор газетно-журнальної періодики). *Українська мова*. 2013. № 1. С. 115–121.
- Хидекель С. С., Кошель Г. Г. Природа и характер языковых оценок. *Лексические и грамматические компоненты в семантике языкового знака*. Воронеж, 1983. С. 11–16.
- Шинкарук В. Д. Оцінний компонент в лексичному значенні слова. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія : Філологічні науки. 2016. Вип. 248. С. 6–14.

(Матеріал надійшов до редакції 10.10.18. Прийнято до друку 28.10.18)